

Zbigniew Grzymała

Ekoinnowacje w miastach

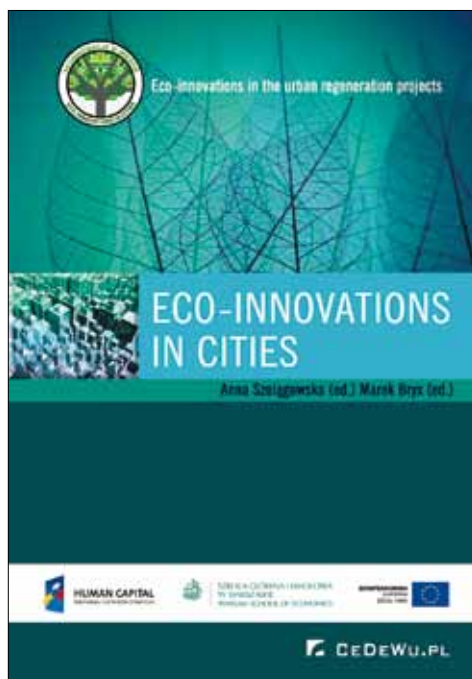
Eco-innovations in cities

Anna Szelańska, Marek Bryx, redakcja naukowa
CeDeWu, Warszawa 2016, s. 174

Monografia jest jednym z efektów projektu, realizowanego przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie z inicjatywy prof. dr. hab. Marka Bryxa i dr Dominiki Brodowicz, dotyczącego ekoinnowacji w miastach (oryginalny tytuł projektu jest identyczny z tytułem książki). Monografia skupia się na bardzo istotnych, i trochę niestety zaniedbanych w praktyce w naszym kraju, obszarach badawczych dotyczących tworzenia i przebudowy zarówno w ujęciu planistycznym jak i praktycznym szeroko rozumianych inwestycji ekologicznych. Autorzy poszczególnych rozdziałów przedstawiają różne aspekty problematyki ekoinnowacji w udany sposób, gdyż uzupełniająca się.

Opracowanie nie wyczerpuje całego zagadnienia tematu, ale jest bardzo dobrym preludium do dalszych badań i pogłębiania poszczególnych obszarów. Jednocześnie, jak ufam, pozwoli zmienić podejście do zarządzania miastem i jego inwestycjami nie tylko w ramach uczelnianej oferty dydaktycznej, ale także w praktyce, w jednostkach samorządu terytorialnego. Może również być szansą przywrócenia w Szkole Głównej Handlowej kierunku edukacji z pogranicza techniki i ekonomii. Dzięki niniejszej pozycji – na początku – może właśnie w dziedzinie ekologicznych innowacji.

Poziom merytoryczny monografii należy ocenić bardzo wysoko. Autorzy przedstawili w niej nie tylko swój punkt widzenia, ale korzystali z doświadczeń

praktyków i teoretyków polskich oraz zagranicznych, głównie z Europy Zachodniej i Stanów Zjednoczonych. W rozdziale pierwszym Dominika P. Brodowicz wprowadza czytelnika w obszar pojęcia *eco-cities* – miast ekologicznych. Klasyfikuje je i pokazuje różne ich odmiany, wskazując na konieczność transformacji miejskich jednostek osadniczych w stronę miast ekologicznych. Uzasadnia konieczność takiej transformacji z uwagi na różne czynniki, między innymi wzrost liczby ludności zamieszkującej miasta, wyczerpywanie się zasobów naturalnych, itp. Takim miastom generalnie przyświecałaby zasada zrównoważonego rozwoju.

Jest to dobrze merytorycznie uzasadnione wprowadzenie w problematykę poruszaną w dalszej części pracy.

W kolejnej części, Stanisław Łobejko omawia zagadnienia tzw. twórczego planowania w aspekcie miasta ekologicznego. Autor zachęca niejako do włączenia się w tak rozumiany proces planowania i wzmacnia w ten sposób również jakże słuszną ideę społeczeństwa obywatelskiego odpowiedzialnego za środowisko, w którym żyje.

Rozdział trzeci jest poświęcony problematyce odnowy miast poprzez „zieloną” urbanistykę. Jest to wspólny rozdział, którego autorami są Marek Bryx, Jacek Lipiec i Izabela Rudzka. Autorzy zgodnie, z dobrym warsztatem naukowym, przedstawili w pierwszej kolejności przyczyny problemów współczesnych miast, a następnie zastanawiają się, jak im stawić czoła. Słusznie także zwrócili uwagę na różne uwarunkowania poszczególnych jednostek osadniczych i konieczność zaplanowania dla każdego z typów miast odpowiedniej, w tym „zielonej”, strategii. Rozdział ten, między innymi, może być dobrą inspiracją dla twórców strategii rozwoju oraz planów rewitalizacji jednostek samorządu terytorialnego, ukazuje bowiem jak przeobrażać poszczególne miasta z uwzględnieniem założeń miast ekologicznych.

W kolejnej części Katarzyna Sobiech-Grabka i Paweł Nowakowski wprowadzają czytelnika w zagadnienia „zielonych biznesów”. Autorzy głównie skoncentrowali się na modelach „zielonej” aktywności gospodarczej, w tym dotyczącej szeroko rozumianej ekologii, przede wszystkim gospodarki komunalnej, a w zasadzie gospodarki odpadami oraz zaangażowania sektora prywatnego w finansowanie, rozbudowę i zarządzanie takimi

projektami. Przedstawili także przykłady dotyczące racjonalizacji energetycznej w wybranych miastach, czyli zajęli się sprawami bilansów energetycznych, na przykład w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Problematyka poruszana w tym rozdziale nie należy do łatwych. Jest wielowymiarowa i stąd autorzy nie byli w stanie wszystkich spraw dokładnie poruszyć i omówić. Rozdział ten, podobnie jak inne z tej ważnej monografii, jest wprowadzeniem i zachętą do planowania i praktykowania takiego podejścia, chociażby w lokalnej polityce gospodarczej.

Przedsiębiorczości w miastach ekologicznych poświęcona jest część piąta (ostatnia merytoryczna). Marcin Wojtyśiak-Kotlarski, Ewelina Szczech-Pietkiewicz i Katarzyna Negacz podsumowali wiele teoretycznych wątków prezentowanych w innych częściach monografii, dodając przykłady rozwiązań z Taipei, Barcelony i Londynu. Dzięki takiej konstrukcji rozdziału ukazali nie tylko wątki naukowe, ale i przykłady do wykorzystania w innych miastach, w tym miastach polskich.

Podsumowując, należy jeszcze raz podkreślić bardzo wysokie walory omawianej książki. Zagadnienia poruszane w poszczególnych rozdziałach uzupełniają się i dopełniają wzajemnie. Autorzy z reguły prezentowali w pierwszej kolejności aspekty teoretyczne poruszanych zagadnień, a następnie dodawali praktyczne odniesienia. Monografia ukazała przy tym wielowątkowość zagadnienia ekoinnowacji i wskazała na dalszą, w zasadzie chyba nawet konieczność, prowadzenia badań w przedstawionym obszarze. Poszczególne rozdziały inspirują czytelnika do refleksji na temat przyszłości miast i rozwoju lokalnego. Są również zachętą do własnych badań w tym zakresie.